

רשלנות רפואית במעקב הריון: מתי ניתן להגיש תביעה?

 [שלחו להדפסה](#)

הריון ולידה הם אירועים משמחים ומרגשים, אבל מה קורה כשמהוו לא היה תקין במהלך ההריון - מתי יש חשד לרשלנות רפואית ומה ניתן לעשות? עו"ד עדי וייס

מספר התביעות המוגשות לבתי המשפט בתחום המיילדות והגניקולוגיה עולה, בהדרגה עם השנים, כאשר הסכומים שנפסקים על ידי בתי המשפט כפיצוי לתובעים בתביעות אלה גבוה בצורה משמעותית מהפיצויים הנפסקים בכל תחום אחר של תביעות רשלנות רפואית.

 [לחצו כאן להגדיל הטקסט](#)

מהי הסיבה לכך, ומתי אפשר להגיש תביעת [רשלנות רפואית](#) על ניהול לא נכון של מעקב הריון?

קראו עוד:

[רשלנות רפואית בלידה: כל מה שחשוב לדעת](#)

[רשלנות רפואית לפני הלידה: 10 סימנים](#)

[בדיקות הריון: מה צריך לעשות ב-9 חודשים?](#)

מהי רשלנות במעקב הריון?

רשלנות במעקב הריון הינה כל מקרה בו הרופא, המבצע את מעקב ההריון, לא ביצע את מעקב ההריון במקצועיות הנדרשת ועקב כך נגרם נזק לתינוק, או לאם. למעשה, אחריותו של רופא הנשים המבצע את מעקב ההריון מתחילה אפילו לפני כניסתה של האישה להריון.

רופא הנשים, אשר בדרך כלל מלווה את האישה במשך שנים, חייב ליידע את האישה, למשל, שאם היא מעוניינת להיכנס להריון, עליה לקחת [חומצה פולית](#) שלושה חודשים טרם כניסתה להריון וזאת על מנת להפחית את הסיכון למומים עובריים.

בנוסף, על הרופא להפנות את בני הזוג לביצוע ייעוץ גנטי (עוד טרם כניסתם להריון), כאשר במידה וחלילה מאובחנת נשאות גנטית של ההורים, צריך לעשות תכנון מתאים של ההריון. למשל: במקרה בו נמצא בבדיקות הגנטיות המקדימות שההורים הינם נשאים של תסמונת גנטית, אזי הסיכון ללידת ילד הסובל מאותה מחלה גנטית הוא בדרך כלל 25% שזה סיכון גבוה מאוד.

במצבים אלה, אפשר להציע לבני הזוג לבצע פעולה של PGD (אבחון טרום השרשה) ועל ידי כך למזער את הסיכון ללידת ילד הסובל מאותה תסמונת.

מעקב הריון תקין. ביצוע הבדיקות הנדרשות (צילום: shutterstock)

איזה סוגים של רשלנות יכולים לקרות במהלך מעקב ההריון ומהי חובתו של הרופא?

למעשה, במהלך מעקב ההריון יש לרופא שני "פציינטים" האישה ההרה והעובר שברחמה. תפקידו של הרופא הוא לדאוג לשלומם ולבריאותם של האישה והעובר.

מבחינת האישה, הרופא צריך לוודא שהיא מרגישה טוב במהלך כל ההריון ולא סובלת, חלילה מרעלת הריון או מבעיה רפואית אחרת. הרופא צריך להיות מאוד עירני ולהתייחס ברצינות לכל תלונה של האישה.

לפני מספר שנים, למשל, טיפלתי במקרה בו אישה בשבוע 24 להריונה הראשון הגיעה אל רופא הנשים שלה והתלוננה על כאבים בבטן התחתונה ובגב התחתון. הרופא התייחס בזלזול לטענתיה אלה ואמר לה: "ככה זה בהריון, תתרגלי". בדיעבד, הסתבר שלא היה מדובר סתם בכאבי בטן, אלא [בצירים מוקדמים](#).

באותו מקרה, למחרת הביקור אצל הרופא הגיעה האישה לבית החולים, כשהיא בלידה וילדה פג בשבוע 24 הסובל כיום משיתוק מוחין קשה. אילו הרופא היה מתייחס ברצינות המתחייבת לתלונותיה אלה של האישה, הוא היה חייב להפנותה לבית חולים למעקב.

הרופא חייב גם להפנות את האישה לביצוע כל הבדיקות הנדרשות הכוללות: בדיקות מעבדה, חלבון עוברי, שקיפות עורפית, סקירות מערכות, סיסי שיליה או מי שפיר ועוד. בדרך כלל רופא הנשים שבקופת החולים הוא זה שמבצע את מעקב ההריון, כאשר את הבדיקות המיוחדות הללו, מבצעים רופאים ספציפיים המומחים בתחום זה: למשל את סקירות המערכות מבצע רופא המתמחה באולטראסאונד.

רופא הנשים, אשר מלווה את מעקב ההריון הוא למעשה "המנצח על תזמורת" והוא אחראי לקבל את תשובות הבדיקות אליהן הפנה, להסביר לאישה מה משמעות תוצאות הבדיקות ובאחריותו לדאוג לנהל את מעקב ההריון בהתאם לנתונים הספציפיים של האישה.

למשל: במקרה בו מתגלה ממצא לא תקין בסקירת המערכות, על הרופא להפנות את האישה לבדיקה משלימה ולעיתים גם להפנות אותה להמשך מעקב הריון במרפאת הריון בסיכון (HRP).

הרופא צריך לעקוב אחר מצבו של העובר ברחם ולאתר, חלילה, מצב בו העובר לא מתפתח כראוי, או שיש בעיה מסוימת בהתפתחות, כגון פיגור בגדילה תוך רחמית (IUGR).

במקרה בו הרופא חושד בקיומו של פיגור בגדילה תוך רחמית, הוא חייב להזמין את האישה לביקורת אולטרה סאונד בתוך פרק זמן קצר ואם עדיין קיים פיגור בגדילה, צריך לבצע בדיקות משלימות ולברר האם יש לעובר, חלילה, בעיה גנטית קשה ובמקרה כזה ניתן לפנות לוועדה להפסקת הריון ולבקש לבצע הפסקת הריון.

בנוסף לחובתו של הרופא להפנות את האישה לביצוע בדיקות, עליו גם להסביר לאישה, בצורה ברורה ומפורטת מהן כל הבדיקות הקיימות ואשר ניתן לבצען במהלך ההריון. הן הבדיקות הנמצאות בסל הבריאות ממומנות על

ידי הקופה והן בדיקות פרטיות שאינן ממומנות, אך האישה יכולה לבצע באופן פרטי.

מעקב הריון. אחריות גם על האישה וגם על העובר (צילום: shutterstock)

מה כולל מעקב הריון?

מעקב הריון רגיל, שאינו הריון בסיכון, כולל בדיקות מעקב שגרתיות אצל רופא הנשים, בדיקות מעבדה, שקיפות עורפית, חלבון עוברי, יעוץ גנטי ובדיקות אצל רופאים מקצועיים משלימים לצורך ביצוע בדיקות מיוחדות כגון סקירות מערכות.

אישה הרה מבצעת בדרך כלל שתי סקירות מערכות (מוקדמת ומאוחרת), אשר תפקידן לזהות מומים וליקויים אחרים אצל העובר. הרופא המבצע את הבדיקות אולטרסאונד לסקירת מערכות צריך לבצע את הבדיקות ביסודיות ולבדוק בדקדקנות את כל האיברים הנסקרים.

בסקירת המערכות הרופא אמור לזהות אם יש, חלילה, מום במערכות השלד, חסר או אי תקינות של איברים (למשל: חסר כליה, חסר גפה, מיקום לא נכון של האיברים וכיוצב'). בעיה לבבית, חוסר התאמה בין גודל העובר לבין גיל ההריון ועוד.

מה צריך לעשות כאשר מתעורר חשד לרשלנות?

במקרה בו נולד ילד הסובל מבעיה שלא אובחנה במהלך ההריון (כגון: מום עוברי, תסמונת גנטית, בעיה שלדית, בעיה לבבית וכיוצב') כדאי מאוד לבדוק האם מדובר בבעיה שניתן היה לאבחן אותה במהלך ההריון.

לצורך כך, מומלץ להתייעץ עם עו"ד המתמחה בתביעות רשלנות רפואית. עורך הדין יפנה, בשלב הראשון, לאתר את כל החומר הרפואי המתייחס למעקב ההריון ובהמשך יעביר את החומר לעיונו של רופא מומחה. במידה הרופא המומחה יסבור שמדובר ברשלנות רפואית, ניתן יהיה להגיש תביעת רשלנות רפואית.

באיזה שלב מומלץ להגיש את התביעה? האם יש לתביעה מסוג זה חוק התיישנות?

את הברור האם מדובר ברשלנות רפואית, כדאי להתחיל מוקדם ככל שניתן וזאת על מנת למנוע מצב בו התייעוד הרפואי בקופ"ח/כ"ח או אצל הרופא הפרטי לא יישמר. מבחינת תקופת ההתיישנות, יש להגיש את התביעה עד 7 שנים ממועד הלידה.

מניסיון ומהיכרות עם משפחות שנולד להן תינוק הסובל מבעיה קשה, בשלב הראשון המשפחה עוסקה בעיבוד המצב וניסיון להבין איך מתמודדים עם תינוק הסובל מליקוי קשה.

רק לאחר פרק זמן די ממושך, ההורים מסוגלים בכלל לחשוב ולבחון את השאלה האם הייתה רשלנות במעקב ההריון. לצערי, יש לא מעט מקרים בהם ההורים מפספסים את תקופת ההתיישנות ואז לא ניתן להגיש יותר את התביעה.

מהו בדרך כלל סכום הפיצויים הצפוי ברשלנות רפואית של מעקב הריון?

הפיצויים הנפסקים על ידי בתי המשפט בתביעות רשלנות רפואית בניהול מעקב הריון הינם גבוהים מאוד (בדרך כלל מיליוני שקלים), וזאת מאחר והנזק הוא רב.

בתי המשפט מפצים בגין העלות הגבוהה הכרוכה בגידול ילד הסובל מליקוי חמור והם כוללים: עזרה וסיעוד לטיפול בילד, הפסדי שכר להורים, התאמת דיור, טיפולים רפואיים, אביזרים משלימים, טיפולי רפואי משלימה (רכיבה על סוסים, הידרותרפיה, פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק ועוד), כאב וסבל, נסיעות ועוד.

הכותבת הינה עו"ד העוסקת ברשלנות רפואית

תגיות: רשלנות רפואית | הריון
[חזרה](#)